



NORGES HØYESTERETT

Den 5. juni 2009 avsa Høyesterett dom i

HR-2009-01155-A, (sak nr. 2009/299), sivil sak, anke over dom,

Advokatfirmaet X & Co. AS
v/advokat A

Advokat A

mot

Staten v/Tilsynsrådet
for advokatvirksomhet

(Regjeringsadvokaten
v/advokat Arve Martin Bjørnvik)

STEMMEGIVNING:

- (1) Dommer **Stang Lund**: Saken gjelder spørsmålet om Tilsynsrådet for advokatvirksomhets vedtak om irettesettelse av en privatpraktiserende advokat har grunnlag i riktig forståelse av domstoloven § 223 om autorisert fullmektig, og om § 225 tredje ledd hjemler irettesettelse for slik overtredelse.
- (2) Advokat A er eeneier av Advokatfirmaet X & Co. AS. Han har i mange år hatt fast ansatte advokater og advokatfullmektiger til å opptre for seg i rettergang.
- (3) Tilsynsrådet for advokatvirksomhet besluttet i desember 2003 å foreta bokettersyn hos A. Grunnlaget for beslutningen var forskjellige henvendelser til Tilsynsrådet vedrørende virksomheten. Tilsynsrådet hadde også fått oversendt vedtak i klagesaker mot A i perioden 1998 til og med 2003 fra Disiplinærutvalget for Y krets av Den Norske Advokatforening. De fleste klagesakene gjaldt advokatvirksomhet utført på vegne av A.

- (4) Styret i Tilsynsrådet besluttet 22. april 2004 å ta rapporten om bokettersyn til etterretning. Vedtaket ble ikke meddelt A, da det ble besluttet å foreta ytterligere undersøkelser angående organiseringen av advokatvirksomheten. I møte 14. mai 2004 med A og etterfølgende korrespondanse ble særlig autorisasjon av advokatfullmektigene behandlet. Sommeren 2004 var det en god del oppslag i media vedrørende Tilsynsrådets kontroll av virksomheten til A.
- (5) Styret i Tilsynsrådet vedtok 26. august 2004 å meddele A en irettesettelse i medhold av domstoloven § 225 tredje ledd. Med grunnlag i rapporten om bokettersyn kritiseres han for underdekning av klientansvar pr. 31. desember 2003 med ca. 334 000 kroner, og for at inndekning først skjedde ved en overføring fra driftskontoen 22. januar 2004. Han ble også kritisert for at et beløp på ca. 16 000 kroner på kontoen for klientansvar ikke var inntektsført skattemessig i aksjeselskapet. Tilsynsrådet fant det uheldig at A gjentatte ganger har brutt Regler for god advokatskikk og viste til flere avgjorte saker fra Disiplinærutvalget for Y krets av Den Norske Advokatforening og Disiplinærnemnden. Under behandlingen av organisatoriske forhold kritiserte Tilsynsrådet A for at to av advokatfullmektigene hadde opptrådt for A uten å være autorisert som fullmektiger etter domstoloven § 223, og pekte på at A i brev til en klient hadde formulert seg på en måte som var egnet til å skape inntrykk av at en av de ansatte fullmektigene var praktiserende advokat.
- (6) Advokatfirmaet X & Co. AS og A reiste 10. april 2007 sak for Oslo tingrett mot staten v/Tilsynsrådet for advokatvirksomhet. Det ble påstått at Tilsynsrådets vedtak 26. august 2004 kjennes ugyldig og krevd erstatning.
- (7) Oslo tingrett avsa 16. november 2007 dom med slik domsslutning:
- ”1. Tilsynsrådet for advokatvirksomhets vedtak datert 26.08.2004 er ugyldig.
 2. Advokat A og Advokatfirmaet X & Co AS har rett til å bli tilkjent erstatning fra Staten ved Tilsynsrådet for advokatvirksomhet.
 3. Staten ved Tilsynsrådet for advokatvirksomhet dømmes til innen 2 – to – uker å betale 150.915 – etthundreogfemtitusennihundreogfemten – kroner i saksomkostninger med tillegg av lovens forsinkelsesrente fra forkynnelse og til betaling skjer.”
- (8) For tingretten var Tilsynsrådet av den oppfatning at det for irettesettelse etter domstoloven § 225 tredje ledd måtte innfortolkes et krav om at advokaten hadde handlet uaktsomt. Det var ikke omtvistet at § 223 objektivt sett var overtrådt. Retten fant at en av fullmektigene hadde opptrådt på vegne av A uten autorisasjon i strid med § 223 jf. § 218. Det forelå imidlertid intet uaktsomt forhold. Etter å ha drøftet påviste feil ved behandling av klientmidler, konkluderte retten med at det ikke var sannsynliggjort regelbrudd som ga grunnlag for irettesettelse etter § 225 tredje ledd.
- (9) Staten v/Tilsynsrådet for advokatvirksomhet anket dommen til Borgarting lagmannsrett, som 3. desember 2008 avsa dom med slik domsslutning:
- ”1. Staten v/Tilsynsrådet for advokatvirksomhet frifinnes.
 2. Saksomkostninger tilkjennes ikke, verken for tingrett eller lagmannsrett.”

- (10) Tilsynsrådet gjorde nå gjeldende at irettesettelse for overtredelse av § 223 kan meddeles etter § 225 tredje ledd selv om uaktsomhet ikke foreligger. Lagmannsretten sluttet seg til at irettesettelse kan finne sted når overtredelse av § 223 objektivt sett foreligger. Retten kom til at A ved to anledninger uaktsomt hadde overtrådt § 223, slik at vilkåret for å meddele irettesettelse etter § 225 tredje ledd uansett var til stede. Lagmannsretten fant ikke grunn til å gå inn på Tilsynsrådets uttalelser om tidligere disiplinærsaker, da en irettesettelse bare kan begrunnes med nye regelbrudd. Tittelbruken for så vidt angår advokatfullmektiger var ikke i strid med praksis i 2004 og kunne ikke gi grunnlag for irettesettelse. De under bokettersynet påviste avvik kunne ikke anses kritikkverdige.
- (11) Advokatfirmaet X & Co. AS og A har anket lagmannsrettens dom til Høyesterett. Anken gjelder bevisbedømmelsen, rettsanvendelsen og saksbehandlingen.
- (12) Høyesteretts ankeutvalg traff 30. mars 2009 beslutning, hvorefter anken for så vidt gjelder tolkingen av domstoloven § 223 og § 225 tredje ledd ble tillatt fremmet. For øvrig ble anken ikke tillatt fremmet.
- (13) *Advokatfirmaet X & Co. AS og A har for Høyesterett i hovedsak anført:*
- (14) Som ny prinsippal anførsel gjøres gjeldende at § 223 om autoriserte fullmektiger ikke gjelder for fullmektiger med advokatbevilling. Bestemmelsen må forstås slik at advokaten bare trenger å autorisere fullmektiger som ikke har egen advokatbevilling. Dette følger av ordlyden og sammenhengen med §§ 218, 220 og 222.
- (15) En bevilling etter § 220 til å være advokat i andre retter enn Høyesterett gir advokaten en lovfestet rett til å kalle seg advokat og til å drive virksomhet som advokat enten i eget navn mot å stille sikkerhet eller på vegne av en praktiserende advokat. Denne rett har stor betydning for inntektsmulighetene og markedsføringen. Dersom advokater må autoriseres som fullmektiger etter § 223, foreligger et vesentlig inngrep i næringsfriheten. Kravet om autorisasjon av advokater med egen bevilling som opptrer i andres navn, er ulovhjemlet. For klienter vil det dessuten virke fremmedartet at en advokat i forhold til domstolene anses som en autorisert fullmektig, slik dette har vært praktisert i senere tid av domstolene ved bruk av saksbehandlingssystemet LOVISA.
- (16) De hensyn som ligger bak ordningen med autorisert fullmektig, slår heller ikke til når en advokat opptrer for en praktiserende advokat under rettergang. Hensynet til kontroll og det rettssøkende publikum kan heller ikke føre til et annet resultat. Det skal alltid framgå hvilken person som er praktiserende/ansvarlig advokat, hvilket har vært konsekvent gjennomført når noen opptrer for A. Ved klage vil både ansvarlig advokats og fullmektigens identitet være kjent.
- (17) Subsidiært anføres at irettesettelsen ikke er hjemlet i § 225 tredje ledd. Irettesettelse er en reaksjon som likner på straff og, som på grunn av omtale i media, lett vil få store skadevirkninger for den det gjelder. I dette tilfellet måtte sanksjonen mot A etter domstoloven ha vært hjemlet i § 234 om straff når noen yter rettshjelp uten å ha rett til det eller medvirker til dette. Han hadde og har en uomtvistet rett til å yte rettshjelp. Rettshjelp ble gitt i hans navn av en advokat som opptrer for ham. Dette kan ikke straffes etter § 234. Selv om reaksjonen ikke er straff, har den en pønalt og straffeliknende karakter som har en side til domstolenes prøvningsintensitet, jf. Den europeiske menneskerettighetskonvensjon artikkel 6 nr. 1 og artikkel 8.

- (18) Uansett kreves uaktsomhet for å irettesette etter § 225 tredje ledd. Dette følger av at tredje ledd retter seg mot den som har ”opptrådt i strid med regler gitt i eller i medhold av” domstoloven eller andre lover. Sammenhengen med § 227 tredje ledd, hvor det i alle fall kreves uaktsomhet, underbygger at dette også må gjelde for § 225 tredje ledd. Det er videre vist til § 230 første ledd nr. 1 om tilbakekall av advokatbevilling og bestemmelser i en rekke andre lover som er spesielt aktuelle for advokater.
- (19) Ytterligere subsidiært anføres at lagmannsretten har anvendt for streng aktsomhetsnorm.
- (20) Advokatfirmaet X & Co. AS og A har nedlagt slik påstand:
- ”1. Tilsynsrådet for advokatvirksomhets vedtak datert 26.08.2004 kjennes ugyldig.
 2. Lagmannsrettens dom datert 03.12.2008 oppheves, og erstatningskravet behandles av Borgarting lagmannsrett.
 3. Staten ved Tilsynsrådet for advokatvirksomhet dømmes til å betale de ankende parters saksomkostninger for tingretten, lagmannsretten og Høyesterett.”
- (21) *Staten v/Tilsynsrådet for advokatvirksomhet* har for Høyesterett i hovedsak anført:
- (22) Retten til å drive virksomhet som advokat er en personlig rett for fysiske personer som innehar advokatbevilling og oppfyller tilleggsvilkårene til enhver tid. Selv om retten er personlig, kan virksomheten organiseres i selskapsform. Sikkerhet må imidlertid stilles av advokaten personlig.
- (23) Det følger av lovgivningen fra og med sagførerloven av 1848 at advokaten må utøve virksomheten selv, jf. nå domstoloven § 220. Retten til å kunne bruke autorisert fullmektig er et lovbestemt unntak fra lang tid tilbake.
- (24) Det følger direkte av domstoloven § 223 at autorisasjon er et vilkår for å kunne la en fullmektig opptre på vegne av advokaten i rettergang. Bestemmelsen åpner ikke for at en fullmektig som er advokat, kan opptre uten autorisasjon. Denne forståelsen av bestemmelsen underbygges av tidligere lovgivning sammenholdt med forarbeidene til gjeldende lov. I tillegg kommer at entydig og langvarig forvaltningspraksis har bygget på at en praktiserende advokat ikke kan la noen opptre for seg i rettergang uten autorisasjon.
- (25) Reelle hensyn underbygger denne lovforståelse. Kontrollen med at sikkerhet er stilt, og at andre vilkår er oppfylt, vil bli vesentlig vanskeligere om det ikke kreves autorisasjon. Det samme gjelder kontrollen med forsvarligheten av virksomheten, antall fullmektiger, og at det består et reelt ansettelsesforhold. Dette vil også ramme de som trenger rettshjelp.
- (26) Det er uomstridt at de to aktuelle fullmektiger med advokatbevilling opptrådte i rettergang uten autorisasjon på vegne av A. Han har således ved to anledninger overtrådt domstoloven § 223 ved å unnlate å besørge autorisasjon av fullmektiger.
- (27) Det følger direkte av samme lov § 225 tredje ledd at Tilsynsrådet hadde kompetanse til å irettesette A. Forarbeidene underbygger dette.

- (28) Tredje ledd inneholder ikke noe krav om at den praktiserende advokat skal ha utvist skyld for å meddele en irettesettelse for overtredelse av § 223. Dette følger også av forvaltningspraksis. De administrative reaksjoner etter domstoloven er ikke å anse som straff etter Den europeiske menneskerettskonvensjon, jf. Rt. 2004 side 1343.
- (29) Subsidiært anføres at når rettsvillfarelse er årsaken til lovbruddet, er kravet til advokatens aktsomhet meget streng. Uansett har lagmannsretten ikke anvendt for streng aktsomhetsnorm.
- (30) Staten v/Tilsynsrådet for advokatvirksomhet har nedlagt slik påstand:
- ”1. **Anken forkastes.**
 2. **Staten v/Tilsynsrådet for advokatvirksomhet tilkjennes sakens omkostninger for tingretten, lagmannsretten og Høyesterett.”**
- (31) Etter at saken var tatt opp til avgjørelse har de ankende parter bedt om fortsatte forhandlinger om forholdet til EMK og forståelsen av domstoloven § 225 tredje ledd, jf. tvisteloven § 30-11 andre ledd jf. § 9-17 andre ledd. Retten har vurdert anmodningen, men har ikke funnet det nødvendig med ytterligere forhandlinger for å få et forsvarlig avgjørelsesgrunnlag i saken. De lovtolkings spørsmål som er tillatt fremmet, anses godt opplyst under ankeforhandlingen.
- (32) *Jeg finner det klart at anken må forkastes.*
- (33) Ankesaken gjelder lovgrunnlaget for Tilsynsrådets vedtak om å irettesette advokat A. Spørsmålet er om domstoloven § 223 om autorisasjon av fullmektiger gjelder når fullmektigen har bevilling til å drive advokatvirksomhet. Det er også spørsmål om Tilsynsrådet hadde hjemmel etter § 225 tredje ledd til å meddele en irettesettelse for overtredelse av § 223.
- (34) Det følger av § 218 første ledd at den som vil utøve rettshjelpsvirksomhet, må ha bevilling til å drive advokatvirksomhet etter § 220. De begrensede unntak i andre ledd er det ikke nødvendig å gå inn på. Dersom advokaten vil utøve advokatvirksomhet i eget navn, skal vedkommende stille sikkerhet for erstatningsansvar under utøvelsen av slik virksomhet, jf. § 222 første ledd.
- (35) Enhver advokat har rett til å ha en autorisert fullmektig til å opptre for seg i rettergang etter § 223, som lyder:

”Enhver advokat har rett til å ha en autorisert fullmektig til å opptre for seg i rettergang. Fullmektigen kan ikke opptre for Høyesterett, ved saker som behandles muntlig for lagmannsrett eller ved hovedforhandling for tingrett i saker om straff for forbrytelser som etter loven kan medføre fengsel i mer enn 6 år, uten at vedkommende har tillatelse etter § 221 eller § 220 til å være advokat ved vedkommende rett. Lagmannsretten kan for den enkelte sak tillate at en advokat opptre ved autorisert fullmektig ved hovedforhandling i andre saker enn saker om straff for forbrytelser som etter loven kan medføre fengsel i mer enn 6 år. I sivile saker kan fullmektigen opptre for Høyesteretts ankeutvalg når anken gjelder kjennelser og beslutninger avsagt av lagmannsrettene.

Autorisasjon gis av Tilsynsrådet for advokatvirksomhet. Fullmektigen må ha juridisk embetseksamen, og det må godtgjøres ved politiattest at vedkommende har ført en

hederlig vandel. Videre må det ikke foreligge noe forhold som etter § 230 ville ført til at autorisasjonen ville blitt satt ut av kraft eller kalt tilbake. Er en tidligere autorisasjon kalt tilbake av grunner som nevnt i § 230 første ledd nr 4, jf femte ledd, må ny autorisasjon ikke gis før det forhold som førte til tilbakekallingen er brakt i orden.”

- (36) Lovbestemmelsen slik den lyder i dag, er resultatet av en rekke lovendringer, sist i forbindelse med tvisteloven. Lovhistorien og forarbeidene er vesentlige for forståelsen av § 223.
- (37) Advokatmonopolet ble innført ved sagførerloven av 1848. Autorisasjon som sakfører og overrettssakfører ga en personlig rett for fysiske personer til å iretteføre saker for domstolene. Denne lov åpnet ikke for bruk av autoriserte fullmektiger i rettergang. Høyesterettsadvokater hadde imidlertid i alle fall fra 1818 rett til å benytte autorisert ansatt fullmektig.
- (38) Da domstolloven trådte i kraft i 1927, fikk alle advokater rett til å ha en autorisert fullmektig til å opptre for seg i rettergang. Fullmektigen kunne imidlertid ikke opptre for Høyesterett eller ved hovedforhandling for lagmannsretten. Jeg viser til den opprinnelige domstolloven § 221 første ledd. Et forslag om å kreve relevant praksis for å få bevilling til å være sakfører ble ikke vedtatt. Senere forslag om dette førte heller ikke fram før ved lovendringen i 1964.
- (39) Ved lov 26. november 1954 nr. 1 ble i daværende § 225 om autoriserte fullmektiger tilføyd at forbudet mot å opptre ved hovedforhandling for lagmannsretten ikke gjaldt når fullmektigen ”har tillatelse etter § 220 eller § 219 til å være sakfører ved vedkommende rett”. I Ot.prp. nr. 22 for 1954 om endringer i rettergangslovgivningen drøftet departementet sakførerfullmektigers adgang til å opptre for høyere retter. Etter å ha gjengitt § 225 og forbudet mot å opptre for Høyesterett eller ved hovedforhandling for lagmannsretten, fortsatte departementet på side 6 første spalte:
- ”Departementet har forstått denne bestemmelsen slik at den gjelder selv om fullmektigen har bevilling som overrettssakfører eller høyesterettsadvokat. I så fall kan han føre saker i eget navn for lagmannsrett og Høyesterett, men ikke i sin egen skap av fullmektig. Dette synes mindre rimelig, og departementet foreslår loven endret derhen at den som har tillatelse til å opptre i eget navn for en domstol, også skal kunne gjøre det som fullmektig – forutsatt at også prinsipalen har slik tillatelse.”**
- (40) Justiskomiteen sluttet seg til forslaget uten merknader, jf. Innst. O. IX for 1954 side 4 første spalte.
- (41) Ved lov 4. desember 1964 nr. 2 ble tittelen sakfører endret til advokat. Det ble også lovfestet krav om relevant praksis i minst to år for å kunne få tillatelse til å være advokat ved andre retter enn Høyesterett. Det ble ikke innført krav om praksis for autoriserte fullmektiger. Daværende § 225 ble således ikke endret, bortsett fra at tittelen ”sakfører” ble erstattet med ”advokat”.
- (42) Paragraf 225 har vært endret ved senere lovgivning og flyttet til § 223. Disse endringer er uten betydning for spørsmålet ankesaken gjelder.
- (43) Utgangspunktet ved fortolkning av § 223 om autorisert fullmektig er at retten til å drive virksomhet som advokat etter § 220 knyttes til en bestemt person. Dette gjelder også i de

tilfeller advokatvirksomheten er organisert i selskaps form, da advokatvirksomhet på vegne av selskapet normalt bare kan utøves av advokater, jf. § 231 femte ledd. Sikkerhetsstillelse etter § 222 for å utøve advokatvirksomhet i eget navn og ansvaret for oppfyllelsen av de til enhver tid stilte vilkår for advokatvirksomhet gjelder hver enkelt advokat.

- (44) Retten etter § 223 første ledd første punktum til å la en autorisert fullmektig opptre for advokaten i rettergang er et viktig unntak. Det framgår av første ledd første punktum at autorisasjon fra Tilsynsrådet kreves på forhånd, da bare *autoriserte* fullmektiger kan opptre i rettergang.
- (45) De ankende parter har anført at bestemmelsen må forstås slik at bare jurister uten advokatbevilling omfattes av § 223. Når fullmektig med advokatbevilling opptre på vegne av en praktiserende advokat, kreves ikke autorisasjon. Den praktiserende advokats sikkerhet dekker også fullmektiger med advokatbevilling.
- (46) Det følger av ordbruken, lovhistorien og særlig av de gjengitte deler av forarbeider til endringsloven 26. november 1954 nr. 1 at § 223 gjelder alle advokatfullmektiger som opptre i rettergang. Når bestemmelsen etter lovendringen fastslår at en autorisert fullmektig ikke kan opptre for Høyesterett eller ved hovedforhandling for lagmannsrett med mindre vedkommende har tillatelse til å være sakfører ved vedkommende rett, viser dette helt entydig at bestemmelsen også gjelder fullmektiger med tillatelse til å være advokat. Ved innføring av krav om relevant praksis for å få advokatbevilling, ble § 225 ikke endret.
- (47) Reelle hensyn tilsier også at advokatfullmektiger autoriseres før de opptre under rettergang. Hensynet til det rettssøkende publikum og kontrollen med nødvendig sikkerhetsstillelse for alle som opptre i rettergang, er meget viktig. Det er også vesentlig at det foreligger et reelt ansettelsesforhold, ikke skjult virksomhet i egen regi uten sikkerhet. Et større antall uregistrerte fullmektiger vil undergrave kontrollen med at virksomheten til enhver tid er forsvarlig.
- (48) Bestemmelsene om autorisert fullmektig har også vært forstått slik at de omfatter fullmektiger med advokatbevilling. Den Norske Advokatforening foreslo i brev 27. oktober 1993 til Justisdepartementet å endre domstoloven § 225 første ledd første punktum ved å tilføye ”uten advokatbevilling”. Bestemmelsen ville da fastslå at enhver advokat har rett til å ha en autorisert fullmektig, uten advokatbevilling, til å opptre for seg under rettergang. Fullmektiger med advokatbevilling ville da ikke omfattes av § 223. I brev 29. april 1994 underrettet Justisdepartementet om at forslaget om slik lovendring ikke ville bli fremmet.
- (49) Jeg konkluderer etter dette med at Tilsynsrådets irettesettelse er basert på riktig forståelse av domstoloven § 223.
- (50) Tilsynsrådet har meddelt irettesettelsen i medhold av domstoloven § 225 tredje ledd. De ankende parter har anført at denne bestemmelse ikke gir hjemmel for å meddele irettesettelse for overtredelse av § 223. Uansett må bestemmelsen forstås slik at advokaten må kunne bebreides. Jeg bemerker til dette at etter § 225 tredje ledd første punktum kan Tilsynsrådet meddele irettesettelse når noen rådet fører tilsyn med, har ”opptrådt i strid med regler gitt i eller i medhold av denne eller annen lov”. Overtredelse av § 223 går

således direkte inn under ordlyden. Forarbeidene og andre rettskilder gir ikke holdepunkter for noe annet.

- (51) Spørsmålet er om adressaten for irettesettelsen må kunne bebreides for overtredelse av § 223. Bestemmelsens ordlyd og forarbeider gir ikke støtte for å tolke inn et krav om subjektiv skyld. En opptreden i strid med en regel innebærer etter min mening bare at en overtredelse finner sted. Selve irettesettelsen har ikke rettslige konsekvenser, men kan få betydning ved framtidige overtredelser. Lovens formål tilsier at all slik opptreden skal kunne korrigeres for å hindre framtidige overtredelser uavhengige av om overtredelsen kan bebreides noen. Som nevnt av lagmannsretten, kan det eksempelvis være behov for irettesettelse ved påviste feil ved regnskapsrutiner uten å måtte ta stilling til om advokaten personlig kan bebreides. Jeg tilføyer at ved tilbakekall av advokatbevilling etter § 230 første ledd nr. 2 og nr. 3 er oversittelse av frist i seg selv tilstrekkelig til at lovens krav er oppfylt, jf. Rt. 2006 side 1435 avsnitt 31.
- (52) De ankende parter har også framhevd at et vedtak om irettesettelse kan ha et pønalt preg. Spesielt gjelder dette vedtaket i denne sak, hvor Tilsynsrådet feilaktig har vist til og lagt til grunn en rekke andre påståtte klanderverdige forhold. Jeg bemerker at ankesaken gjelder tolkingen av § 223 og § 225 tredje ledd. Tilsynsrådets uttalelser om de faktiske forhold vedrørende overtredelsene av § 223 er korrekte og heller ikke omtvistet. Jeg tilføyer at en irettesettelse etter § 223 jf. § 225 tredje ledd ikke kan anses som straff etter Den europeiske menneskerettighetskonvensjon artikkel 6 nr. 1. Jeg kan heller ikke se at rettssikkerhetshensyn tilsier at det må innfortolkes et krav om skyld.
- (53) Min konklusjon er etter dette at § 225 tredje ledd må forstås slik at irettesettelse for overtredelse av § 223 kan meddeles en advokat uavhengig av om advokaten kan bebreides for overtredelsen. I tilslutning til lagmannsretten tilføyer jeg at kravet om subjektiv skyld kan følge av andre regler om advokatvirksomhet, og at det ved vurderingen av om irettesettelse bør gis etter omstendighetene kan være grunn til å legge vekt på om advokaten har utvist skyld.
- (54) Anken må etter dette forkastes, da jeg heller ikke kan se at det er grunnlag for å endre lagmannsrettens avgjørelse av sakskostnadene. Saken gjaldt for de tidligere instanser gyldigheten av Tilsynsrådets vedtak. Hva angår de lovtolkingsspørsmål som er tillatt fremmet for Høyesterett, har jeg har ikke vært i tvil om resultatet. Staten må tilkjennes nødvendige sakskostnader, som etter omkostningsoppgaven settes til salær 54 600 kroner og utlegg 3 790 kroner, jf. tvisteloven § 20-2 første ledd og § 20-5 første ledd.
- (55) Jeg stemmer for denne

D O M :

1. Anken forkastes.
2. I sakskostnader for Høyesterett betaler Advokatfirmaet X & Co. AS og advokat A en for begge og begge for en til staten v/Tilsynsrådet for advokatvirksomhet 58 390 – femtiåttetusentrehundreognitti – kroner innen 2 – to – uker fra forkynnelsen av denne dom.

- (56) Dommer **Bruzelius:** Jeg er i det vesentlige og i resultatet enig med førstvoterende.
- (57) Dommer **Indreberg:** Likeså.
- (58) Dommer **Øie:** Likeså.
- (59) Dommer **Gjølstad:** Likeså.
- (60) Etter stemmegivningen avsa Høyesterett denne

D O M :

1. Anken forkastes.
2. I sakskostnader for Høyesterett betaler Advokatfirmaet X & Co. AS og advokat A en for begge og begge for en til staten v/Tilsynsrådet for advokatvirksomhet 58 390 – femtiåttetusentrehundreognitti – kroner innen 2 – to – uker fra forkynnelsen av denne dom.

Riktig utskrift bekreftes: